

เรื่องที่ 18 : กรณีศึกษา การจำแนกระดับคุณภาพในการประเมินภายนอกของ สมศ.

หลักการของ สมศ. ในการประเมินรอบสี่ : ใช้กลไกการประเมินภายนอกเพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

การสร้างมาตรวัดที่อิง GROWTH MODEL : ในการประเมินรอบสี่ สมศ. มุ่งประเมินความเข้มแข็งหรือความยืดหยุ่นของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยเชื่อว่า ถ้าสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพงานในปีถัดไป อย่างต่อเนื่อง นอกจากจะเห็นผลในแง่ความเปลี่ยนแปลงของกระบวนการบริหารจัดการแล้ว น่าจะเห็นพัฒนาการด้านผู้เรียนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม(คุณภาพในปีหลัง สูงกว่าปีก่อน) ในการนี้ จึงได้กำหนดมาตรวัด ในการตัดสินคุณภาพแบบอิงพัฒนาการ เช่น กรณีตัดสินคุณภาพของการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน กำหนดมาตรวัดคุณภาพ ดังนี้

5-ดีเยี่ยม = ถ้าผู้เรียนมีพัฒนาการต่อเนื่อง และ โรงเรียนมีนวัตกรรมด้านการพัฒนาผู้เรียน ที่หลากหลาย

4-ดีมาก = คุณภาพเป็นไปตามเป้าประสงค์ และคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในระยะ 2-3 ปี
ล่าสุด (คุณภาพปีหลัง สูงกว่าปีก่อน)

3-ดี = องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การตัดสิน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนา มีความเหมาะสม เป็นไปได้ และผลการประเมินตนเองเชื่อถือได้ คุณภาพเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่กำหนด

2-พอใช้ = บกพร่องบางรายการ

1-ปรับปรุง = บกพร่องหลายรายการ

ตามนัยของมาตรวัดหรือมาตรในการตัดสินคุณภาพข้างต้นนี้ โรงเรียนใด ๆ จะได้รับการตัดสินคุณภาพในระดับ 4-ดีมาก ก็ต่อเมื่อ ปรากฏหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า คุณภาพผู้เรียนในปีหลัง มีแนวโน้มดีกว่าปีก่อน

สมมติว่าท่านเป็นผู้ประเมินภายนอกของ สมศ. ขอให้ลองตัดสินให้ระดับคุณภาพของผู้เรียน ในกรณีศึกษา ต่อไปนี้

Case Study : สถานศึกษาแห่งหนึ่ง เป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง มีโอกาสคัดเลือกเด็กที่มีพื้นฐานเรียนดีจากทั่วประเทศ เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการนี้ มีนักเรียนที่มีพื้นฐานทางการเรียนระดับปานกลาง หรืออ่อน ได้รับการฝากเข้าเรียนประมาณ 8-10 % ของเด็กทั้งหมด เมื่อถึงชั้น ม.3 ปรากฏผลการทดสอบด้านวิชาการ ดังนี้

นักเรียนมากกว่า 90 % สอบโอเน็ตได้คะแนนสูงกว่า 70 % ของคะแนนเต็ม มีค่าเฉลี่ยโอเน็ต 3 ปีล่าสุด เท่ากับ 87.26, 87.24 และ 87.23 ตามลำดับ สูงเป็นอันดับที่หนึ่งของประเทศ ในทุกปี

มีนักเรียนที่ได้คะแนน โอเน็ตต่ำกว่า ร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 9.87, 9.65 และ 9.65 ของนักเรียนทั้งหมดในแต่ละรุ่น ตามลำดับ

โรงเรียนประเมินตนเอง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีคุณภาพระดับ ยอดเยี่ยม ยอดเยี่ยม และ ยอดเยี่ยม 3 ปีต่อเนื่อง(เนื่องจากกำหนดเกณฑ์ว่า ยอดเยี่ยม คือ นักเรียนมากกว่าร้อยละ 90 ได้คะแนนเฉลี่ยโอเน็ตระดับดีหรือมากกว่า 70 % ของคะแนนเต็ม)

สรุป โรงเรียนนี้ ประเมินตนเองว่าด้านผลสัมฤทธิ์ ได้ระดับคุณภาพ ยอดเยี่ยม 3 ปีต่อเนื่อง(มาตรฐานการตัดสินคุณภาพภายใน คือ 5-ยอดเยี่ยม 4-ดีเลิศ 3-ดี 2-พอใช้ 1-กำลังพัฒนา)

คำถาม : หลังจากที่ผู้ประเมินภายนอกตรวจสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ผลการประเมินตนเองในประเด็นนี้ เชื่อถือได้ กล่าว คือ มีเด็กมากกว่า 90 % ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ระดับ ดี(ได้เกิน 70 % ของคะแนนเต็ม)จริง การตัดสินระดับคุณภาพตนเองของโรงเรียนว่ามีคุณภาพระดับยอดเยี่ยมนั้น ถูกต้อง ตรงตามสภาพจริง แล้ว ...ในกรณีนี้ ถ้า พิจารณามาตรวัดคุณภาพแบบอิงพัฒนาการ(Growth Model) ตามเกณฑ์ของ สมศ.(5-ดีเยี่ยม มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและมีนวัตกรรมหลากหลาย, 4-ดีมาก มีพัฒนาการต่อเนื่อง 2-3 ปี, 3-ดี ตัวชี้วัดเหมาะสม เป็นไปได้ ผลการประเมินตนเองเชื่อถือได้ และบรรลุเป้าประสงค์ของโรงเรียน) คำถาม คือ

I. ท่านในฐานะผู้ประเมินภายนอกของ สมศ.จะให้ระดับคุณภาพเกี่ยวกับการประกันคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนแห่งนี้ ในระดับใด

- () 5-ดีเยี่ยม มีนวัตกรรมด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์
- () 4-ดีมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีพัฒนาการต่อเนื่อง 2-3 ปีล่าสุด
- () 3-ดี ตัวชี้วัดเหมาะสม เป็นไปได้ ผลการประเมินตนเองเชื่อถือได้ และบรรลุตามเป้าประสงค์ของโรงเรียน
- () 2-พอใช้
- () 1-ปรับปรุง

II. โรงเรียนนี้ ควรปรับปรุง พัฒนาตนเอง ในแง่ใด

ดร.สุพัตร์ พิบูลย์ ที่ 19:12

วันอังคารที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2562